

Constable, Kate: **Januarske zvezde**.

Prev. Nataša Grom. Dob: Miš, 2022, 280 str.

| P – 2. stopnja

| Sestre | Dedki | Bolezni | Družinski odnosi | Potovanja | altruizem | dom | družina | hiše | invalidnost | možganska kap | pomoč | pustolovščine | sorodstvo | vnuki

Roman iz zbirke Z(o)renja, v katerem »zorijo« vsi junaki, ob branju pa tudi bralci, ne le mladi (2. triletje OŠ, tudi starejši), ampak tudi odrasli. Primeren je tudi za medgeneracijsko branje.

Sestri Tash (14 let) in Clancy (12 let) v domu starejših obiščeta dedka, ki po kapi ne govori (toda razume) in ne hodi. Ker dedku v domu ni prav vseč, ga »ugrabita«, misleč, da ga bo eden od njegovih odraslih otrok vzel k sebi. Sledi občutena »pustolovska« zgodba, ko sestri odkrivata življenje in različne probleme odraslih. Nazadnje z nekaj dobre volje vendarle premostijo odtujenost in najdejo rešitev, ki je pravzaprav vsem družinskim članom kar vseč, čeprav so zelo različni. Zgodba tenkočutno predstavi vse družinske člane, je prizanesljivo kritična in topla, s poznavanjem zvezd in časovnih žepkov ter občutenjem duha pokojne babice pa naravnost svetlo naravnana in celo poetična. ❤️ (Takole sem roman na kratko predstavila na FB.)

Več na: <https://www.miszalozba.com/knjige/januarske-zvezde/>

Spodbude za branje:

- Zapis na hrbtni strani je zelo spodbuden.
- Pred branjem bi bralce morda vprašala, ali imajo kaj izkušenj z ostarelim (starim) očetom ali (staro) mamo, ki je prizadet/a od kapi, ki ne more več govoriti, je (delno) nepokreten/a ...
- Po branju romana najprej prisluhnem prvim odzivom bralcev: zanima me, kaj se jih je v tem odličnem mnogoplastnem besedilu najbolj dotaknilo. Ga občutijo kot problemski roman, tudi malo pustolovski, z nekaj fantastičnimi elementi?
- Obnovimo zgodbo; dogaja se nekaj dni, v nekaj krajih v Avstraliji. Kaj sproži zgodbo? (Tim in Harriet gresta z Brunom na Novo Zelandijo, Tash in Clancy morata k teti Polly, ki gre za dan

ali dva v Sydney, dekleti obiščeta dedka v domu starejših ...in pustolovščina se začne! Sta se dekleti sploh zavedali, v kaj se spuščata? Ali so odrasli obvestili policijo, da jih pogrešajo?

- Pozorni smo do vseh književnih junakov:

Dedek Godfrey in pokojna babica Njuni odrasli otroci so: Tim (por. s Harriet) Polly Dvojčici Bee in Pip Mark	Tim in Harriet imata tri otroke: Tash Clancy Bruno
---	---

- **Tash** (14 let) je srednješolka, športnica, aktivna, samozavestna, pogumna, »dekle dejanj«;
 - **Clancy** (12 let) je tik pred vstopom v srednjo šolo, je bolj zadržana, ima zadrege pri komuniciranju z ljudmi, tudi po telefonu, v glavnem ji ustreza, da je v odnosu do starejše sestre Tash pač mlajša, rada bere in razmišlja, je občutljiva, zelo jo zanimajo zvezde, čuti tudi prisotnost duha pokojne babice; Tash in Clancy se med zgodbo zelo zblížata in sta skupaj »dobra ekipa«.
 - **Bruno** (9 let) je njen mlajši brat, navdušen nad računalnikom, veliko s slušalkami na ušesih.
 - **mama Harriet**, kitajskega rodu, pravnica, zaradi dela veliko odsotna, bolj eksplozivnega značaja.
 - **oče Tim**, učitelj, mirnejši in strpnejši. (Družina živi v majhnem stanovanju.)
 - **Mark**, Timov mlajši brat, ki je na Novi Zelandiji iz voliere spustil ptice kot nekakšen okoljevarstveni protest v zvezi z ogroženimi mokrišči in zato je bil aretiran; Tim in Harriet odpotujeta na Novo Zelandijo, da bi ga rešila iz zapora, s seboj vzameta le Bruna.
 - **Polly**, ki je starejša Timova sestra, neporočena in precej negospodinjski tip, po poklicu ortodontinja, skrbi za očeta, ki je v bližnjem domu starejših.
 - **dedek Godfrey** je vdovec, trpi za posledicami kapi, ne govori (njegove »sp-sp-sp«, »da«, »ne« in »klinc« je v resnici mogoče razumeti), ima hromi eno roko in eno nogo, večino časa je na vozičku. Skozi zgodbo zvemo, da je bil ljubitelj ptic in da je bil najbrž malce nabrit (v kleti je imel skrito škatlo s precejšnjo vsoto denarja), **babica** pa je bila poznavalka zvezd, dobra fotografinja in med drugim ljubiteljica joge. Omenjeno je tudi, da sta bila ljubeč par z mnogo zanimanji in da sta se morda malo premalo posvečala svojim otrokom. Dedek je zdaj v domu starejših, kjer se ne počuti najbolje, pogreša njun dom z vrtom v manjšem kraju Rosella.
 - **Bee in Pip** sta sestri dvojčici: Bee je pustila službo in oddala svoje stanovanje ter se zatekla v ashram, kjer se dobro počuti. Pip je prav tako samska in v zgodbi visoko noseča, živi v nekem zalivu in je navdušena deskarica.
- Poleg teh družinskih članov sta pomembni še dve osebi:
- **Antonia**, ki ima v neki zakotni ulici antikvariat, je mladostna prijateljica dedka Godfreyja in babice; pri njej so se znašli kot nekem časovnem žepku, saj je antikvariat po njihovem obisku čudežno izginil.
 - **Toby**, star pribl. 16 let, fant z dvema mamama, zelo ljubezniv, uči se vožnje z avtom, zanima se za vesolje, kvantno fiziko idr., zato sta si s Clancy takoj blizu.

Na katere probleme in podrobnosti bi še lahko opozorili:

- Zakaj so si odrasli brata in sestre tako odtujeni? (V besedilu je najti več, predvsem Clancyjinih razmišljanj, kako različni smo ljudje in kako čudovito je to, pa vendar je treba precej razumevanja, da se ne odtujimo.) Ali bralci menijo, da smo družinski člani v Sloveniji bolj povezani? Kako pa je s skrbjo za starejše pri nas?
- Kako bralci občutijo duha pokojne babice in časovni žepek? Opazujejo in poznajo zvezde? Vedo kaj o kvantni fiziki?
- Se jim zdi zgodba verjetna? (Avtorica je knjigo posvetila »Billu in Jan, ki sta to doživela.«)
- Bi mladi ali odrasli bralci opozorili še na kaj?

Nadaljnje spodbude za branje:

V slovenskem prevodu imamo še dva romana te avstralske avtorice (roj. 1966):

Constable, Kate: **Devet moči Tremarisa**. Prev. Marta Poljanšek. Dob pri Domžalah : Miš, 2005, 291 str.

| M – 3- stopnja

| fantastični svetovi / skrivnosti / pogum / pustolovščine

<https://www.bukla.si/knjigarna/leposlovje/fantazijski-roman/devet-moci-tremarisa.html>

Constable, Kate: Poletje škržatov. Prev. Anja Kokalj. Jezero : Morfem, 2012, 170 str.

| P – 2. stopnja

| deklice, družina, namišljeni prijatelji, odraščanje, selitve, smrt, stiska, varnost